

Salt, 10 de Juliol de 1956

Sr. Ramon TURULL
General Güell, 13
CERVERA (Lleida)

Benvolgut i distingit amic:

Per impres certificat, us torno, corregida, la vostra "spirituelle" comèdia gramàtica "L'Eterna Florida". Perdoneu-me que, per a traduir la molt agradable impressió que m'ha produït la seva lectura, em valgui d'un sol adjectiu, i encara manllevat. Potser és degut a la meua llarga estada a França, però em sembla que aquest epítet expressa millor que cap dels nostres les qualitats de finor i d'enginy que la vostra obra traspuja.

Com podeu veure, els gramàtics també ens prenem certes llibertats de llenguatge, també recorrem a vegades al mot foraster. Tanmateix, no hem d'abusar d'aquesta llicència, i sobretot ens cal bandejar de la llengua els castellanismes innecessaris que hi pullulen.

Així, m'he mostrat inflexible davant alguns mots i locucions, corrents en la parla popular, però inacceptables en la llengua literària: "sillons", "disfrutar", "verbena", "fins ara" (en el sentit de "fins d'aquí a un moment"), "fondo", "sentat", "nòvia", "cuidar-se", "entregar", "alabat", etc. Si no us agrada prou, per exemple, "em sembla que hi fruiré" en lloc de "em sembla que hi disfrutaré", podrien posar-ni "em sembla que em divertiré".

Empreu "enllorar" en el sentit de "enyorar". Enllorar signi-

///.///

///.///

fica entelar; enyocrar vol dir trobar a faltar, sentir pena o aflicció per la perdua d'una persona o cosa.

De moment, havia grègut que l'expressió "no facis temps" podia ésser un gir propi de la vostra contrada; però després he recordat que en castella hi ha la frase "no hagas tiempo", la qual cosa em fa sospitar que deu tractar-se d'un castellanisme. Fora millor reemplaçar-la per "no et torbis".

No és correcte d'escriure "sapiga'ls", "prepara'm", "diga-li", etc., en compte de "sapigues-los", "preparar-me", "digues-li", etc. Tot al més, es pot potser tolerar "coneixe'l" per "conèixer-lo" (infinitiu pla acabat en r muda), en aquest tipus d'apòcope de certes formes verbals.

La "ll" s'escriu avui intercalant-hi un punt volat, i no, com es feia anys enrera, un guionet.

Dieu que heu vist escrit "vui" en lloc de "vull", alguna vegada. Jo també. Però, la grafia literària és la segona. L'altra transcriu una pronúncia dialectal, certament ben estesa, però és generalment evitada en la llengua escrita. Si volíem atènyer-nos a la pronúncia, els gironins, poso per cas, escriuríem "poi" (cast. "piojo"), "ui", "paia", "ceia", "cuiera", etc., per "poll", "ull", "palle", "cella", "cullera", etc. Una cosa semblant ocorre amb "istiu", que us he reemplaçat per "estiu".

La conjunció "doncs" és, en efecte, continuativa o illativa, no causal. És, doncs, incorrecta, quan té el sentit de perque, i es considera una falta greu d'emprar-la en aquest cas. Però, en la vostra frase-exemple: "doncs, com anava dient...", aquest doncs pot ser correcte o incorrecte, segons el sentit que tingui: si equival a "per tant", "per

.../...

.../...

consegüent", ço és, si expressa una conseqüència, és correcte; però si equival a "perquè", ço és, si expressa el motiu, la causa, és incorrecte.

Espero que entendreu bé les meves correccions fetes en vermell sobre el mateix text.

He pensat de comptar-vos 60 ptes. d'honoraris. Us està bé?

Molt agrair de l'amistat que m'oferiu, que us accepto volenterosament, ho i significant-vos la meua.

Cordialment,